

obtinuit fames civitatem, et non erant alimenta populo terræ.

7. Et dirupta est civitas, et omnes viri bellatores ejus fugerunt, exieruntque de civitate nocte per viam portæ, quæ est inter duos muros, et ducit ad hortum regis, Chaldeis obsidentibus urbem in ægypto, et abierunt per viam quæ ducit in eremum.

8. Persecutus est autem Chaldeorum exercitus regem, et apprehenderunt Sedeciam in deserto quod est juxta Jericho; et omnis comitatus ejus diffugit ab eo.

9. Cumque comprehensissent regem, adduxerunt eum ad regem Babiloniam in Reblatha, quæ est in terra Emath, et locus est ad eum judicium.

10. Et Jugulavit rex Babilonius filios Sedecie in oculis ejus, sed et omnes principes Juda occidit in Reblatha.

11. Et oculos Sedecie cruit, et vinxit eum compedibus, et adduxit eum rex Babilonius in Babylonem, et posuit eum in domo carceris usque ad diem mortis ejus.

12. In mense autem quinto, decima mensis, ipse est annus nonus decimus Nabuchodonosor, regis Babiloniam, venit Nabuzardan, princeps militiæ, qui stabat coram rege Babilonius in Jerusalem.

13. Et incendit domum Domini, et domum regis, et omnes domos Jerusalem, et omnem domum magnam igni combussit;

14. Et totum murum Jerusalem per circuitum destruxit cunctis exercitiis Chaldeorum, qui erant cum magistro militiæ.

15. De pauperibus autem populi et de reliquo vulgo, quod remanserat in civitate, et de perfrugis qui transigerant ad regem Babiloniam, et ceteros de multitudine transtulit Nabuzardan, princeps militiæ.

16. De pauperibus vero terre reliquit Nabuzardan, princeps militiæ, viuitores et agricolas.

17. Columnas quoque æreas quæ erant in domo Domini, et bases, et mare æneum quod erat in domo Domini, confringunt Chaldei, et tolerant omne æream in Babilonem.

18. Et lebotes, et creagras, et psalteria, et phialas, et mortariola, et omnia vasa ærea quæ in ministerio fuerant, tolerant.

19. Et hydrias, et thymiamatoria, et ureces, et pulres, et chandelabra, et mortaria, et cyathos, quotquot aureæ, argenteæ, et quotquot argenteæ, argenteæ, tulit magister militiæ;

20. Et columnas duas, et mare æneum, et vitulos duodecim æreos qui erant sub basibus quæ fuerat rex Salomon in domo Domini. Non erat pondus æri omnium horum vasorum.

21. De columnis autem decem et octo cubiti altitudinis erant in columna una, et funiculus duodecim cubitorum circumdabat eam; porro grossifludo ejus quatuor digitorum, et intrinsecus cava erat.

22. Et capitella super utramque æream: altitudo capitelli unius quinque cubitorum, et retiacula et malogramata super coronam in circuitu, omnia æreæ; similiter columna secunda, et malogramata.

23. Et fuerunt malogramata nonaginta sex dependentia; et omnia malogramata centum, retiaculis circumdabantur.

24. Et tulit magister militiæ Saraiam, sacerdotem primum, et Sophoniam, sacerdotem secundum, et tres custodes vestibuli;

25. Et de civitate tulit eunuchum unum, qui erat prepositus super viros bellatores; et septem viros de his qui videbant faciem regis, qui inventi sunt in civitate; et scribam principem militum, qui probabat tyrones; et sexaginta viros de populo terre, qui inventi sunt in medio civitatis.

26. Tulit autem eos Nabuzardan, magister militiæ; et duxit eos ad regem Babiloniam in Reblatha;

27. Et percussit eos rex Babilonius, et interfecit eos in Reblatha in terra Emath; et transtulit eos Juda de terra sua.

28. Iste est populus quem transtulit Nabuchodonosor: In anno septimo, Judæos tria milia et viginti tres;

29. In anno octavo decimo Nabuchodonosor, de Jerusalem animas octingentas triginta duas;

30. In anno vigesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit Nabuzardan, magister militiæ, animas Judæorum septingentas quadraginta quinque. Omnes erant animæ, quatuor milia sexcentæ.

31. Et factum est in trigesimo septimo anno transmigrationis Joachin, regis Juda, duodecimo mense, vicesima quinta mensis, elevavit Evilmerodach, rex Babilonius, ipso anno regni sui, caput Jo-

chin, regis Juda, et eduxit eum de domo carceris.

32. Et locutus est cum eo bona, et posuit thronum ejus super thronos regum qui erant post se in Babilone.

33. Et mutavit vestimenta carceris

ejus, et comedit panem coram eo semper cunctis diebus vite sue.

34. Et cibaria ejus, cibaria perpetua dabantur ei a rege Babilonius, statuta per singulos dies, usque ad diem mortis sue, cunctis diebus vite ejus.

THRENI

ID EST

LAMENTATIONES JEREMIE PROPHETE.

Et factum est, postquam in captivitatem reductus est Israel, et Jerusalem deserta est, scripsit Jeremias propheta, fletus, et planxit lamentatione hæc in Jerusalem, et amaro animo suspirans, et ejulans dixit:

CAPUT I.

ALEPH.

1. Quomodo sedet sola civitas plena populo! facta est quasi vidua domina gentium; princeps provinciarum facta est sub tributo.

BETH.

2. Plorans ploravit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus; non est qui consolatur eam, ex omnibus charis ejus; omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt ei inimici.

GHIMEL.

3. Migravit Judas propter afflictionem, et multitudinem servitutis; habitavit inter gentes, nec invenit requiem; omnes persecutores ejus apprehenderunt eam inter angustias.

DALETH.

4. Vix Sion lugens, eo quod non sint qui veniant ad solemnitatem; omnes porte ejus destructæ, sacerdotes ejus sementes; virgines ejus squalidæ, et ipsa oppressa amaritudine.

HE.

5. Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt, quia Domi-

nus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum ejus; parvuli ejus ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis.

VAU.

6. Et egressus est a Sion omnis decore ejus; facti sunt principes ejus velut arantes non inventientes pascua, et abierunt auge fortitudinis ante faciem subsequentis.

ZAIN.

7. Recordata est Jerusalem dierum afflictionis suæ, et prevaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat a diebus antiquis, cum caderet populus ejus in manu hostili, et non esset auxiliator; viderunt eam hostes, et desiderant sabbata ejus.

HETH.

8. Peccatum peccavit Jerusalem, propterea instabilis facta est; omnes qui glorificabant eam spreverunt eam, quia viderunt ignominiam ejus, ipsa autem gemens conversæ est retrorsum.

TETH.

9. Sordes ejus in pedibus ejus, nec recordata est finis sui; deposita est vilementer; non habens consolatorem; Vide, Domine, afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus!

JOD.

10. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus, quia vidit gentes

ingressas sanctuarium suum de quibus preceperas ne intrarent in ecclesiam tuam.

CAP. III.

41. Omnis populus ejus gemens, et querens panem; dederunt pretiosa quaeque, pro cibo ad refocilandam animam: Vide, Domine, et considera quoniam facta sunt vilia!

LAMEO.

42. O vos omnes qui transitis per viam, attendite, et videte si est dolor dolor meus: quoniam vindemiavit me, et locutus est Dominus, in die furoris sui.

MEM.

43. De ecclesio misit ignem in ossibus meis, et eruditit me; expandit rote pedibus meis, convertit me retrorsum: posuit me desolatam, tota die morore confectam.

NUN.

44. Vigilavit jugum iniquitatum mearum; in manu ejus convolute sunt et impositae collo meo; infirmitas est virtus mea; dedit me Dominus in manum de qua non poterit surgere.

BANECH.

45. Abstulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei; vocavit adversum me tempus ut contereret eloctos meos. Torcular calcavit Dominus virginis, filiae Juda.

AIN.

46. Iderico ego plorans, et oculus meus deducens aquas, quia longe factus est a me consolator, convertens animam meam. Faci sunt filii mei perditii, quoniam invaluit inimicus.

PHE.

47. Expandit Sion manus suas, non est qui consolator eam. Mandavit Dominus adversum Jacob in circulo ejus hostes ejus; facta est Jerusalem quasi polluta menstruis inter eos.

BANE.

48. Justus est Dominus, quia eo ejus ad iracundiam provocavi. Audite, obsecro, universi populi, et videte dolorem meum: virgines meae et juvenes mei abierunt in captivitatem!

OPH.

49. Vocavi amicos meos, et ipsi deceperunt me; sacerdotes mei et senes mei in urbe consumpti sunt, quia qua-

sierunt cibum sibi ut refocillarent animam suam.

RES.

50. Vide, Domine, quoniam tribulatus conturbatus est venter meus, subversum est cor meum in membris, quoniam amaritudine plena sum. Fortis fuerit gladius, et doni mors similis est.

SIN.

51. Audierunt quia ingemisco ego, et non est qui consolator me; omnes inimici mei audierunt malum meum. Ictus sunt quoniam in facie; addidisti diem consolationis, et sicut similes mei.

TRAU.

52. Ingrediatur omne malum coram te; et vindemia eos, sicut vindemiasti me propter omnes iniquitates meas; multi enim genitus mei, et cor meum moriens.

CAPUT II.

ALEPH.

1. Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion; proiecit de caelo in terram Incliam Israel, et non est recordatus scabelli pedum suarum in die furoris sui?

BETH.

2. Praecipitavit Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Jacob. Destruxit in furore suo munitiones virginis Juda, et deposuit in terram; pollutit regnum et principes ejus.

GHIMEL.

3. Confregit in ira furoris sui cornu Israel. Avertit retrorsum dextram suam a facie inimici, et succendit in Jacob quasi ignem flammae devoratis in gyro.

DALETH.

4. Tetendit arcum suum quasi inimicus, firmavit dexteram suam quasi hostis, et occidit omne quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiae Sion; effudit quasi ignem indignationem suam.

MEM.

5. Factus est Dominus velut inimicus; praecipitavit Israel, praecipitavit omnia membra ejus, dissipavit munitiones ejus, et replevit in filia Juda humilitatem et humiliatum.

VAV.

6. Et dissipavit quasi hortum terrarum suarum; demolitus est tabernaculum suum. Oblivioni tradidit Dominus

in Sion festivitatem et sabbatum; et in opprobrium, et in indignationem furoris sui, regem et sacerdotem.

ZAIN.

7. Repulit Dominus altare suum, maledixit sanctificationi suae; tradidit in manum inimici muros turrium ejus, vocem dederunt in domo Domini sicut in die solemnium.

HEPH.

8. Cogitavit Dominus dissipare murum filiae Sion; tetendit funiculum suum, et non avertit manum suam a perditione; levitque antemurale, et murus pariter dissipatus est.

TETH.

9. Defixi sunt in terra portae ejus, perdidit et contrivit vectes ejus; regem ejus et principes ejus in gentibus; non est lex, et prophetae ejus non invenerunt visionem a Domino.

JOD.

10. Sederunt in terra, conticuerunt sces filiae Sion; consperserunt cinere capita sua, acclineti sunt ciliis; abjecerunt in terram capita sua virgines Jerusalem.

KAPH.

11. Defecerunt pro lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea; effusus est in terra jeor meum super contritiones filiae populi mei, cum deficeret parvulus et lactens in plateis oppidi.

LAMEO.

12. Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum et vinum? cum defecerent quasi vulnerati in plateis civitatis, cum exhalarent animas suas in sinu matrum suarum.

MEM.

13. Cui comparabo te, vel cui assimilabo te, filia Jerusalem? Cui exaquo te, et consolabor te, virgo, filia Sion? Magna est enim velut mare contritio tua; quis meditabit tui?

NUN.

14. Prophetae tui viderunt tibi falsa et stulta; non aperiebant iniquitatem tuam, ut te ad penitentiam provocarent; viderunt autem tibi assumptiones falsas, et ejectiones.

BANECH.

15. Plauserunt super te manibus omnes transeuntes per viam; sibilaverunt, et moverunt caput suum super filiam Jerusalem: Haeccline est urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universae terrae?

PHE.

16. Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui; sibilaverunt, et fremuerunt dentibus, et dixerunt: Devorabimus in isa: est dies quam expectabamus; invenimus, vidimus.

AIN.

17. Fecit Dominus quem cogitavit; complevit sermonem suum, quem praeparat a diebus antiquis; destruxit, et non pepercit, et laedificavit super te inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum.

BANECH.

18. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros filiae Sion: Deduc quasi torrentem lacrymas per diem et noctem; non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui.

OPH.

19. Consurge, landa in nocte in principio vigiliarum; effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini; leva ad eum manus tuas pro anima parvulorum tuorum, qui defecerunt in fame in capite omnium comitorum.

RES.

20. Vide, Domine, et considera quem vindemiaveris ita. Ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos ad mensuram palme? Si occidit in sanctuario Domini sacerdos et propheta!

SIN.

21. Jacuerunt in terra foris puer et senex; virgines meae et juvenes mei occiderunt in gladio; interfocisti in die furoris tui, percussisti, nec miseratus es.

TRAU.

22. Vocasti quasi ad diem solemnem, qui torrent me de circuitu; et non fuit in die furoris Domini qui effugeret, et relinqueretur; quos educavi et enutrivit, inimicus meus consumpsit eos!

CAPUT III.

ALEPH.

1. Ego vir videns pauperitatem meam in cirga indignationis ejus.

ALEPH.

2. Me minavit; et adduxit in tenebras, et non in lucem.

ALEPH.

3. Tantum in me veritit et convertit; manum suam tota die.

BETH.

4. Vetustam fecit pellem meam et carnonem meam, contrivit ossa mea.

RETH.
5. Edificavit in gyro meo, et circumdedit me felle et labore.

RETH.
6. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempiternos.

GHIMEL.
7. Circumdedit adversum me, ut non egrediar; aggravavit conspedem meum.

GHIMEL.
8. Sed et cum clamavero, et rogavero, exclusit orationem meam.

GHIMEL.
9. Conclisit vias meas lapidibus quadris, semitas meas subvertit.

DALETH.
10. Ursus insidians factus est mihi, leo in absconditis.

DALETH.
11. Semitas meas subvertit, et confregit me; posuit me desolatam.

DALETH.
12. Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam.

RE.
13. Misit in renibus meis filias pharetrae suae.

RE.
14. Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum tota die.

RE.
15. Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absinthio.

VAU.
16. Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere.

VAU.
17. Et repulsa est a pace anima mea; oblitus sum bonorum.

VAU.
18. Et dixi: Perit finis meus, et spes mea a Domino.

ZAIN.
19. Recordar pauperatis, et transgressionis meae, absinthii et fellis.

ZAIN.
20. Memoria memor ero, et tabescent in me anima mea.

ZAIN.
21. Hæc recitans in corde meo, ideò sperabo.

RETH.
22. Misericordia Domini, quia non sumus consumpti; quia non defecerunt miserationes ejus.

RETH.
23. Novi diloculo, multa est fides tua!

RETH.
24. Pars mea Dominus, dixit anima mea; propterea expectabo eum.

RETH.
25. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animas querentibus illum.

RETH.
26. Bonum est prestolari cum silentio salutare Dei.

RETH.
27. Bonum est viro cum portaverit jugum ab adolescentia sua.

JOB.
28. Sedebit solitarius, et tacebit, quia levavit super se.

JOB.
29. Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes.

JOB.
30. Dabit percipienti se maxillam, saturabitur opprobriis.

JOB.
31. Quia non repellit in sempternam Domini.

CAPH.
32. Quia si abiecit, et miserabitur secundum multitudinem misericordiarum suarum.

CAPH.
33. Non enim humiliavit ex corde suo, et abiecit filios hominum,

CAPH.
34. Ut contereret sub pedibus suis omnes victos terre;

LAMED.
35. Ut declinaret iudicium viri in conspectu vultus Altissimi;

LAMED.
36. Ut perverteret hominem in iudicio suo; Dominus ignoravit.

MEM.
37. Quis est iste qui dicit ut sciet, Domino non jubente?

MEM.
38. Ex ore Altissimi non egredientur nec mala nec bona?

MEM.
39. Quid murmuravit homo virens, vir pro peccatis suis?

NUN.
40. Scrutemur vias nostras, et queramus, et revertamur ad Dominum.

NUN.
41. Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in caelos.

NUN.
42. Nos inique egimus, et ad iracundiam provocavimus; idcirco tu incensurabilis es.

SAMECH.
43. Operuisti in furorè, et percussisti nos; occidisti, nec pepercisti.

SAMECH.
44. Opposuisti nubem tibi, ne transiret oratio.

SAMECH.
45. Eradicationem et abjectionem posuisti me in medio popularum.

PHE.
46. Aperuerunt super nos os suum omnes inimici.

PHE.
47. Formido et laqueus facta est nomina vaticinatio, et contritio.

PHE.
48. Divisiones aquarum deduxit oculos meos, in contritione filiae populi mei.

AIN.
49. Oculus meus afflictus est, nec tui, eo quod non esset requies.

AIN.
50. Donec respiceret et videret Domini de caelis.

AIN.
51. Oculus meus depredata est anima mea in cunctis filiabus urbis mee.

SADE.
52. Venatione cooperunt me quasi avem inimici mei gratis.

SADE.
53. Lapsa est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me.

SADE.
54. Inundaverunt aquae super caput meum; dixi: Perit.

COPE.
55. Invoavi nomen tuum, Domine! de lacu novissimo.

COPE.
56. Vocem meam audisti; ne avertas aurem tuam a singultu meo et clamoribus.

COPE.
57. Appropinquasti in die quando invocavi te; dixisti: Ne timeas.

REB.
58. Iudicasti, Domine! causam anime meae, Redemptor vitæ meae!

REB.
59. Vidisti, Domine! iniquitatem illo-

rum adversum me; iudica iudicium meum.

REB.
60. Vidisti omnem furorem, universas cogitationes eorum adversum me!

SIN.
61. Audisti opprobrium eorum, Domine, omnes cogitationes eorum adversum me!

SIN.
62. Labia insurgentium mihi, et meditationes eorum adversum me tota die.

SIN.
63. Sessionem eorum, et resurrectionem eorum, vide; ego sum psalmus eorum.

THAU.
64. Reddes eis vicem, Domine, iuxta opera manuum suarum.

THAU.
65. Dabis eis scutum cordis, laborem tuam.

THAU.
66. Persequeris in furore, et conteres eos sub caelis, Domine.

CAPUT IV.

ALEPH.
1. Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus? dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum?

RETH.
2. Filii Sion inforti, et amici auro primo, quomodo reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli?

GHIMEL.
3. Sed et lamie nudaverunt mammam, lactaverunt catulos suos: filii populi mei crudelis quasi struthio in deserto.

DALETH.
4. Adhæsit lingua lactentis ad palatum ejus in siti; parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis.

HE.
5. Qui vescebantur voluptatibus, interierunt in viis; qui nutribantur in crocicis, amplexati sunt stercorea.

VAU.
6. Et major effecta est iniquitas filiae populi mei peccato Sodomorum, quæ subversa est in momento, et non ceperunt in ea manum.

ZAIN.
7. Candidiores Nazarei ejus nive, ni-

¹ Amos 3, 6.

tidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores.

RUTH.

8. Denigrata est super carbones facies eorum, et non sunt cogniti in plateis; adhesit quasi eorum ossibus, aruit, et facta est cutis lignum.

TETH.

9. Melius fuit occisis gladio quam interfectis fame, quoniam isti extabuerunt consumpti a sterilitate terre.

JOD.

10. Manus mellurum misericordium cocerunt filios suos; facti sunt cibus eorum, in contritione filii populi mei.

CAPE.

11. Complevit Dominus furem suum, effudit iram indignationis sue; et succendit ignem in Sion, et devoravit fundamenta ejus.

LAMED.

12. Non crediderunt reges terræ, et universi habitatores erbis, quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas Jerusalem.

MEZ.

13. Propter peccata prophetarum ejus, et iniquitates sacerdotum ejus, qui effuderunt in medio ejus sanguinem iustum.

NUV.

14. Erraverunt cæci in plateis, polluti sunt in sanguine; cumque non possent, tenerant lacrimis suas.

SABEG.

15. Recedite, abito, nolite tangere; iurgate quippe sunt, et commoti discedunt inter gentes; Non addet ultra ut habitet in eis.

PHE.

16. Facies Domini divisit eos, non addet ut respiciat eos; facies sacerdotum non erubuerunt, neque senum miserit sunt.

AIN.

17. Cum adhuc esisteremus, defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum, cum respiceremus attenti ad gentem que salvare non poterat.

SADE.

18. Lubrificaverunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum, appropinquavit finis noster; completi sunt dies nostri, quia venit finis noster.

COPI.

19. Velociores fuerunt persecutores nostri aquæ in cæli; super montes per-

secuti sunt nos, in deserto insidiati sunt nobis.

RES.

20. Spiritus oris nostri, Christus Dominus, captus est in peccatis nostris, cui diximus: In umbra tua vivemus in gentibus.

SIX.

21. Gaude et letare, filia Edom, que habitas in terra Husi! ad te usque perveniet calix, inebriaberis, atque nobaberis.

THAD.

22. Completa est iniquitas tua, filia Sion! non addet ultra ut transigret te. Visuisti iniquitatem tuam, filia Edom! disceperunt peccata tua.

ORATIO JEREMIE PROPHETE.

CAPUT V.

1. Recordare, Domine, quid accidit nobis; intueor et respice opprobrium nostrum.

2. Hereditas nostra versa est ad alienos, domus nostre ad extraneos.

3. Pupilli facti sumus absque patre, matres nostre quasi vidue.

4. Aquam nostram pecunia bibimus, ligna nostra pretio comparavimus.

5. Cervicibus nostris minabamur, levis non dabatur respicere.

6. Ægypto dedimus manam et Assyriis, ut satarerentur pane.

7. Patres nostri peccaverunt, et auerunt; et nos iniquitates eorum peravimus.

8. Servi domini tui nostri; non fuit qui redimeret de manu eorum.

9. In animabus nostris afferentibus panem nobis, a facie gladii, in deserto.

10. Pellis nostra quasi cilicinus evasa est, a facie tempestatum famis.

11. Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines in civitatibus Juda.

12. Principes manus suspensi sunt; facies senum non erubuerunt.

13. Adolescentibus impudice abusi sunt, et pueri in ligno corruerunt.

14. Senes defecerunt de portis, juvenes de choro psallentium.

15. Defecit gaudium cordis nostri, versus est in luctum chorus noster.

16. Cecidit corona capitis nostri; et nobis, quia peccavimus!

17. Propterea mortuum factum est os

nostrum; ideo contenebrati sunt oculi nostri.

18. Propter montem Sion quia despicitur, viupes ambulaverunt in eo.

19. Tu autem, Domine, in aeternum permanebis, solum tuum in generationem et generationem.

20. Quare in perpetuum oblivisceris

nostri, detelinques nos in longitudine dierum?

21. Convertere nos, Domine, ad te, et convertemur; innova dies nostros, sicut a principio;

22. Sed projiciens repulisti nos, iratus es contra nos vehementer!

PROPHETIA BARUCH.

CAPUT I.

Judei a Babylone mittunt ad eos qui erant in Jerusalem librum Baruch, vasa cum collectis pecuniis, ut oblatis holocaustis orent pro ipsis, et pro Nabuchodonosor, filioque ejus, Baltassar, ac contententur peccatis sua.

1. Et hæc verba libri que scripsit Baruch, filius Nerise, filii Maasie, filii Sedecie, filii Sodei, filii Helcie, in Babylonia.

2. In anno quinto, in septimo die mensis, in tempore quo ceperunt Chaldaei Jerusalem, et succenderunt eam igni.

3. Et legit Baruch verba libri hujus ad aures Jechonie, filii Joachim, regis Juda, et ad aures universi populi venientis ad liberum.

4. Et ad aures potentium, filiorum regum, et ad aures presbyterorum, et ad aures populi, a minimo usque ad maximum eorum omnium habitantium in Babylonia, ad flumen Sodi.

5. Qui audientes plorabant, et jejunabant, et orabant in conspectu Domini.

6. Et collegerunt pecuniam, secundum quod petiit uniuscujusque manus.

7. Et miserunt in Jerusalem ad Joachim, filium Helcie, filii Salom, sacerdotem, et ad sacerdotes, et ad omnem populum qui inventi sunt cum eo in Jerusalem;

8. Cum acciperet vasa templi Domini, que ablata fuerant de templo, revocare

¹ Inf. 2, 6.

in terram Juda, decima die mensis sivan, vasa argentea que fecit Sedecias, filius Josie, rex Juda.

9. Posteaquam cepisset Nabuchodonosor, rex Babylonia, Jechoniam, et principes, et cunctos potentes, et populum terre, ab Jerusalem, et duxit eos victos in Babylonen;

10. Et dixerunt: Ecce misimus ad vos pecunias, de quibus emite holocausta et thus; et facite manna, et offerte pro peccato, ad aram Domini Dei nostri;

11. Et orate pro vita Nabuchodonosor, regis Babylonia, et pro vita Baltassar, filii ejus, ut sint dies eorum sicut dies cæli super terram;

12. Et ut det Dominus virtutem nobis, et illuminet oculos nostros, ut vivamus sub umbra Nabuchodonosor, regis Babylonia, et sub umbra Baltassar, filii ejus, et serviamus eis multis diebus, et inveniamus gratiam in conspectu eorum.

13. Et pro nobis ipsis orate ad Dominum Deum nostrum, quia peccavimus Domino Deo nostro, et non est aversus furor ejus a nobis usque in hunc diem.

14. Et legit librum istum quem misimus ad vos recitari in templo Domini, in die solemnium et in die opportuno;

15. Et dicitis: Dominus Deus nostro justitia; nobis autem confusio faciei nostre, sicut est dies hæc omni Juda, et habitantibus in Jerusalem,

16. Regibus nostris, et principibus nostris, et sacerdotibus nostris, et prophetis nostris, et patribus nostris.

17. Peccavimus ante Dominum Deum nostrum, et non credidimus, diffidentes in eum;

18. Et non fuimus subjectibiles illi, et non audivimus vocem Domini Dei nostri, ut ambularem in mandatis ejus, que dedit nobis;

19. A die qua eduxit patres nostros de terra Ægypti, usque ad diem hanc, eramus incredibiles ad Dominum Deum nostrum; et dissipati recessimus, ne audiremus vocem ipsius;

20. Et adheruimus nobis multa mala et maledictiones que constituit Dominus Moysi, servo suo, qui eduxit patres nostros de terra Ægypti dare nobis terram fluentem lac et mel, sicut hodierna die.

21. Et non audivimus vocem Domini Dei nostri, secundum omnia verba prophetarum quos misit ad nos;

22. Et abivimus unquam in sensum cordis nostri maligni, operari diis alienis, facientes mala ante oculos Domini Dei nostri!

CAPUT II.

Judas in captivitate confitetur propter peccata sua contigisse sibi mala que Deus per prophetas suos fuerat comminatus; fasus ergo precibus petunt misericordiam, quam per Moysen fecerat pollicitus se respicientibus daturam.

1. Propter quod statuit Dominus Deus noster verbum suum, quod locutus est ad nos, et ad iudices nostros, qui judicaverunt Israel, et ad reges nostros, et ad principes nostros, et ad omnem Israel et Juda;

2. Et adduceret Dominus super nos mala magna, que non sunt facta sub celo quemadmodum facta sunt in Jerusalem, secundum que scripta sunt in lege Moysi;

3. Et manducaret homo carnes filii sui et carnes filie sue.

4. Et dedit eos sub manu regum omnium qui sunt in circuitu nostro, in inproprium et in desolationem in om-

nibus populis in quibus nos dispersit Dominus;

5. Et facti sumus subiti, et non supra, quia peccavimus Domino Deo nostro, non obaudiendo vocem ipsius.

6. Domino Deo nostro justitia; nobis autem et patribus nostris confusio faciet, sicut est dies hanc;

7. Quia locutus est Dominus super nos omnia mala hæc que venerunt super nos;

8. Et non sumus deprecati faciem Domini Dei nostri, ut revertenter unquamque nostrum a viis nostris pessimis;

9. Et vigilavit Dominus in justis, et adduxit ea super nos, quia multi et multipliciter in omnibus operibus suis que mandavit nobis.

10. Et non audivimus vocem ipsius et iremus in præceptis Domini, que dedit ante faciem nostram.

11. Et nunc, Domine, Deus Israel, qui eduxisti populum tuum de terra Ægypti in manu valida, et in signis, et in prodigiis, et in virtute tua magna, et in brachio excelso, et fecisti tibi nomen sicut est dies iste.

12. Peccavimus, imple egimus, inique gessimus, Domine Deus noster, in omnibus justitiis tuis;

13. Avertatur ira tua a nobis, quia derelicti sumus pauci inter gentes ubi dispersisti nos;

14. Exaudi, Domine, preces nostras et orationes nostras; et dirige nos prope te, et da nobis invenire gratiam ante faciem coram qui nos abduxerunt;

15. Ut sciat omnis terra quia tu es Dominus Deus noster, et quia nomen tuum invocatum est super Israel et super gentes ipsius.

16. Respice, Domine, de domo sancta tua in nos, et inclina aurem tuam, et exaudi nos!

17. Aperit oculos tuos et vide: quia non mortui, qui sunt in inferno, quorum spiritus acceptus est a visceribus suis, debent honorari et justificacionem Dominum;

18. Sed anima que tristis est super magnitudine mali, et incedit curva et infirma, et oculi deficientes; et anima

perpetua dat tibi gloriam et justitiam, benedictio.

19. Quia non secundum justitias patrum nostrorum nos tandimus preces et petimus misericordiam ante conspectum tuum, Domine Deus noster!

20. Sed quia misisti iram tuam et furorem tuum super nos, sicut locutus es in manu perorum tuorum, prophetaurum, dicens:

21. Sic dicit Dominus: Inclinate humerum vestrum et cervicem vestram, et opera facite regi Babilonis, et sedebitis in terra quam dedit patribus vestris;

22. Quod si non audieritis vocem Domini Dei vestri, operari regi Babiloniae, deflectionem vestram faciam de civitatibus Juda, et a foris Jerusalem.

23. Et auferam a vobis vocem juvenilitatis et vocem gaudii, et vocem sponsi et vocem sponsæ, et erit omnis terra sine vestigio ab inhabitantibus eam.

24. Et non audierunt vocem tuam, ut operarentur regi Babilonis; et statueris verba tua, que locutus es in montibus pavorum tuorum, prophetarum, ut transferrentur ossa regum nostrorum et ossa patrum nostrorum de loco suo;

25. Et ecce projecta sunt in calore solis et in gelu noctis, et mortui sunt in dolibus pessimis, in fame et in gladio, et in emissione.

26. Et posuisti templum in quo invocatum est nomen tuum in ipso sicut hæc dies, propter iniquitatem domus Israel et domus Juda.

27. Et fecisti in nobis, Domine Deus noster, secundum omnem bonitatem tuam et secundum omnem misericordiam tuam illam magnam;

28. Sicut locutus es in manu pueri tui, Moysi, in die qua præcepisti ei scribere legem tuam coram filiis Israel.

29. Dicens: Si non audieritis vocem meam, multitudinem hæc magna converteretur in miniam inter gentes, que ego eos dispergam;

30. Quia scio quod me non audiet populus, populus est enim dura cervicis; et converteretur ad cor suum in terra captivitatis sue;

31. Et scient quia ego sum Dominus Deus eorum; et dabo eis cor, et intelligent; aures, et audient;

32. Et laudabant me in terra cap-

CAPUT III.

tivitatibus suis, et memores erunt nominis mei;

33. Et advertent se a dorso suo duro, et a malignitatibus suis, quia reminiscuntur viam patrum suorum, qui peccaverunt in me.

34. Et revocabo illos in terram quam juravi patribus eorum, Abraham, Isaac, et Jacob; et dominabuntur eis, et multiplicabo eos, et non minorabuntur;

35. Et statuum illis testamentum alterum scripturam, ut sim illis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum; et non morebo amplius populum meum, filios Israel, a terra quam dedi illis.

CAPUT IIII.

Perseveravit confitenti peccata sua et patrum suorum, obsecrans Deum pro misericordia Israel in captivitate ductus est, eo quod dereliquerit viam sapientie, que non invenitur a potentibus, civibus, aut signatibus, sed populo Israel tradita fuerat a Deo, cui sine omnes creature obediunt; addit quoque de Christi adventu in carnem.

1. Et nunc, Domine omnipotens, Deus Israel, anima in angustiis, et spiritus anxius clamat ad te;

2. Audi, Domine, et miserere, quia Deus es misericors; et miserere nostri, quia peccavimus ante te;

3. Quia tu sedes in sempiternum, et nos peribimus in evanum?

4. Domine omnipotens, Deus Israel, audi nos orationem mortuorum Israel, et filiorum ipsorum qui peccaverunt ante te, et non audierunt vocem Domini Dei sui, et agglutinata sunt nobis mala.

5. Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum; sed memento manus tue et nominis tui in tempore isto;

6. Quia tu es Dominus Deus noster; et laudabimus te, Domine.

7. Quia propter hoc dedisti timorem tuum in cordibus nostris, et ut invenemus nomen tuum, et laudemus te in captivitate nostra, quia convertimur ab iniquitate patrum nostrorum, qui peccaverunt ante te.

8. Et ecce nos in captivitate nostra sumus hodie, que nos dispersit in inproprium, et in maledictum, et in peccatum, secundum omnes iniquitates patrum nostrorum, qui recesserunt a te, Domine Deus noster!

9. Audi, Israel! mandata vite; aribus percipe, ut scias prædiantiam.

¹ Dan. 9, 5.
² Deut. 28, 13.
³ Deut. 28, 13.
⁴ Sup. 1, 15.

⁵ Dan. 9, 15.
⁶ Deut. 26, 15. Isa. 63, 15.
⁷ Isa. 27, 17 et 64, 9.
⁸ Ps. 112, 17.

¹ Lev. 26, 14. Deut. 28, 15.

40. Quid est, Israel! quod in terra inimicorum es;

41. Invetorasti in terra aliena, coinquatus es cum mortuis, deparatus es cum descendentibus in infernum?

42. Derelegistis fontem sapientiae.

43. Nam si in via Dei ambulassetis, habitassetis utique in pace semper.

44. Discite ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi sit intellectus, ut scitis simul ubi sit longiterrae vitae, et victus, ubi sit lumen oculorum, et pax.

45. Quis invenit locum ejus? et quis intravit in thesaurus ejus?

46. Ubi sunt principes gentium, et qui dominantur super bestias quae sunt super terram.

47. Qui in arvis eveli ludunt.

48. Qui argentum thesaurizant, et aurum, in quo confundunt homines, et non est finis acquisitionis eorum; qui argentum fabricant, et solliciti sunt, nec est inventio operum illorum?

49. Exterminati sunt, et ad inferos descenderunt, et alii loco eorum surrexerunt.

50. Juvenes viderunt lumen, et habitaverunt super terram; viam autem disciplinae ignoraverunt.

51. Neque intellexerunt semitas ejus; neque filii eorum susceperunt eam, a facie ipsorum longe facta est.

52. Non est audita in terra Chanaan, neque visa est in Theman.

53. Filii quoque Agar, qui exquirunt prudentiam quae de terra est, negotiatores Mercha et Theman, et fabulatores, et exquisitores prudentiae et intelligentiae, viam autem sapientiae nescierunt, neque commemorati sunt semitas ejus.

54. O Israel! quam magna est domus Dei, et ingens locus possessionis ejus!

55. Magnus est, et non habet finem; excelsus, et impenetrabilis.

56. Ibi fuerunt gigantes nominati illi, qui ab initio fuerunt, statura magna, scientes bellum.

57. Non hos elegit Dominus, neque viam disciplinae invenierunt; propterea perierunt;

58. Et quoniam non haberent sapientiam, interierunt propter suam insipientiam.

59. Quis ascendit in celum, et accipit eam, et eduxit eam de nubibus?

60. Quis intravit in altum super aurum electum?

31. Non est qui possit scire vias ejus, neque qui expirat semitas ejus;

32. Sed qui scit universa novit eam, et advenit eam prudentia sua, qui preparavit terram in aeterno tempore, et replevit eam pecudibus et quadrupedibus;

33. Qui emittit lumen, et vadit; et vocavit illud, et obediit illi in tremore;

34. Stellae autem dederunt lumen in custodiis suis, et letatae sunt;

35. Vocatae sunt, et dixerunt: Adsumus; et laetaverunt et cum jucunditate, qui fecit illas.

36. Hic est Deus noster, et non estimabitur alius adversus eum.

37. Hic advenit omnem viam disciplinae, et tradidit illam Jacob, puro suo, et Israel, dilecto suo.

38. Post haec in terris visus est, et cum hominibus conversatus est.

CAPUT IV.

Jerusalem suam laqueat desolationem, hortaturque filios suos ut forti sint animo; nam sicut propter ignorem peccata Deum sicut tradidit adversarii, ita, eis liberatis, ponat hostes ipsorum.

1. Hic liber mandatorum Dei, et lex quae est in aeternum; omnes qui tenent eam perveniunt ad vitam; qui autem dereliquerunt eam, in mortem.

2. Convertere, Jacob! et apprehende eam; ambula per viam ad splendorem ejus contra lumen ejus.

3. Ne tradas alteri gloriam tuam, et dignitatem tuam genti alienae.

4. Beati sumus, Israel! quia quae Deo placent manifesta sunt nobis.

5. Animaequior esto, populus Dei! memorabilis Israel!

6. Venudati estis gentibus non in perditionem; sed propter quod in ira ad infernum provocastis Deum, traditi estis adversariis.

7. Exacerbatis enim eum qui fecit vos, Deum aeternum, immolantes demoniis, et non Deo.

8. Obliti enim estis Deum qui nutrit vos, et contristastis nutricem vestram Jerusalem!

9. Vidit enim iracundiam a Deo venientem vobis, et dixit: Audite, confines Sion; addaxit enim mihi Deus lucrum magnum.

10. Vidi enim captivitatem populi mei,

filiorum meorum et filiarum, quam superdedit illis Aeternus.

11. Nutri enim illos cum jucunditate, dimisi autem illos cum fletu et lacru.

12. Nemo gaudeat super me viduum et desolatam; a multis derelicta sum propter peccata filiorum meorum, quia declinaverunt a lege Dei.

13. Justitias autem ipsius nescierunt, nec ambulaverunt per vias mandatorum Dei; neque per semitas veritatis ejus cum justitia ingressi sunt.

14. Veniant confines Sion, et memorentur captivitatem filiorum et filiarum meorum, quam superdedit illis Aeternus.

15. Adaxit enim super filios gentem et longinquam, gentem improbam, et alterius linguae.

16. Qui non sunt reveriti senem, neque puerum miserum sunt, et abduxerunt dilectos viduae, et a filiis unicum desolaverunt.

17. Ego autem, quid possum adjuvare vestri?

18. Qui enim adduxit super vos mala, ipse vos eripiet de manibus inimicorum vestrum.

19. Ambulate, filii, ambulate; ego enim doctile sum sola.

20. Exui me stola pacis, indui autem me sacco obsecrationis, et clamabo ad Altissimum in diebus meis.

21. Animaequiores estote, filii, clamate ad Dominum, et eripiet vos de manu principum inimicorum.

22. Ego enim speravi in aeternum salutem vestram; et venit mihi gaudium a Sancto, super misericordia quae veniet vobis ab Aeterno salutari nostro.

23. Emisi enim vos cum lactu et floratu; rediit autem vos mihi Dominus cum gaudio et jucunditate in sempernum.

24. Sicut enim viderunt vicinae Sion optivitatem vestram a Deo, sic vident et in celeritate salutem vestram a Deo, quae superveniet vobis cum honore magno et splendore aeterno.

25. Filii, patienter sustinete iram quam supervenit vobis; persecutus est enim te inimicus tuus; sed cito videbis perditionem ipsius, et super cervicem ipsius ascendes.

26. Delicati mei ambulaverunt vias

¹ Inf. 5, §.

asperas; ducti sunt enim in grex direptus ab inimicis.

27. Animaequiores estote, filii, et proclamate ad Dominum; erit enim memoria vestra ab eo qui duxit vos.

28. Sicut enim fuit sensus vester ut erraretis a Deo, decies tantum iterum converterentes requiritis eum;

29. Qui enim induxit vobis mala, ipse rursum addocet vobis sempernam jucunditatem cum salute vestra.

30. Animaequior esto, Jerusalem! hortatur enim te, qui te nominavit.

31. Nocentes peribunt, qui te vexaverunt; et qui gratulati sunt in tua ruina, punientur.

32. Civitates quibus servierunt filii tui, punientur, et quae accepit filios tuos.

33. Sicut enim gavisus est in tua ruina, et letatus est in casa tua, sic contristabitur in sua desolatione.

34. Et amputabitur exultatio multitudinis ejus, et gaudium ejus erit in luctum.

35. Iguis enim superveniet ei ab Aeterno in longiternis diebus, et habitabitur a demoniis in multitudine temporis.

36. Circumspice, Jerusalem, ad orientem et vide jucunditatem a Patris venientem.

37. Ecce enim veniunt filii tui, quae dimisit dispersos, veniunt collecti ab oriente usque ad occidentem, in verbo Sancti, gaudentes in honorem Dei.

CAPUT V.

Jabatur Jerusalem luctum exuere, eo quod filii ejus, cum ignominia ducti in captivitatem, eam gloria sint ad eam reducendi.

1. Exiit te, Jerusalem, stola luctus et vestitionis tuae; et indue te decore, et honore ejus, quae a Deo tibi est, sempernae gloriae.

2. Circumdabit te Deus diploide justitiae, et imponet mitram capiti honoris aeterni.

3. Deus enim ostendet splendorem suum in te, omni qui sub caelo est.

4. Nominabitur enim tibi nomen tuum a Deo in sempernum: Pax Justitiae, et honor pietatis.

5. Exurgo, Jerusalem! et sta in excelsis; et circumspice ad orientem, et

² Sup. 4, 30.

vide collectos filios tuos ab oriente usque ad occidentem, in verbe Sancti, gaudentes Dei memoria.

6. Exierunt enim abs te pedibus ducti ab inimicis; adducet autem illos Dominus ad te portatos in honore sicut filios regni.

7. Constituit enim Dominus humiliare omnem montem excelsum et rupes peronnes, et convallas replere in aequalitate terre, ut ambulet Israel diligenter in honorem Dei.

8. Obumbraverunt autem et silva, et omne lignum suavitatis, Israel ex mandato Dei.

9. Adducet enim Deus Israel cum iuocanditate in lumine maiestatis suae, cum misericordia et iustitia quae est in ipso.

CAPUT VI.

1. *Inducit apud Babilonios captivos vaticinator Jeremias post septem generationes liberandos; hortatur neque ut sibi cavent ab filiorum idololatria, ostendens a plurimis adhibitis imbecillia esse idola, penitusque sensu carentia, ac vanissima.*

2. *Exemplar epistolae quam misit Jeremias ad abducentes captivos in Babiloniam a rege Babiloniorum, ut annunciaret illis secundum quod preceptum est illi a Deo.*

3. *Propter peccata quae peccastis ante Deum, abducentur in Babiloniam captivi a Nabuchodonosor, rege Babiloniorum.*

4. *Ingressi itaque in Babilonem, eritis sibi amicus plurimis, et temporibus longis, usque ad generationes septem; post hoc autem educam vos inde cum pace.*

5. *Nunc autem videtis in Babilonia deos aureos et argenteos, et lapideos et ligneos, in humeris portari, occupantes metum gentibus.*

6. *Videte ergo me et vos similes efficiamini factis alienis, et motuati, et metus vos capiat in ipsis.*

7. *Visa itaque turba de retro, et ab ante, adorantes dicit in cordibus vestris: Te oportet adorari, Domine.*

8. *Angelus enim meus vobiscum est; ipse autem exprimat animas vestras.*

9. *Nam lingua ipsorum polita a fa-*

bro; ipsa etiam inaurata et inargentea falsa sunt, et non possunt loqui.

8. Et sicut virgini amanti ornamen- ta accepto auro fabricati sunt.

9. Coronas certe aureas habent super capita sua dii illorum; unde subtrahunt sacerdotes ab eis aurum et argentum, et erogant illud in semetipsis.

10. Dant autem et ex ipso prestulibus, et meretricibus ornant; et iterum cum receperint illud a meretricibus, ornant deos suos.

11. Et autem non liberantur ab virgini et tinea.

12. Operis autem illis veste purpurea, extergunt faciem ipsorum propter pulverem domus qui est plurimus inter eos.

13. Sceptrum autem habet ut homo, sicut iudex regionis, qui in se peccant non interdicat.

14. Habet etiam in manu gladium et securim, se autem de bullo et a latronibus non liberat; unde vobis notum sit quia non sunt dii.

15. Non ergo dimiseritis eos; sicut enim vas hominis confectum in igne efficitur, tales sunt et dii illorum.

16. Constitutis illis in domo, oculi eorum pleni sunt pulvere a pedibus introeuntium.

17. Et sicut aliqui qui regem offendi circumsepta sunt januae, aut sicut ad sepulchrum adductam mortuum; ita tantum sacerdotes ostia clausuris et seitis, ne a latronibus expolientur.

18. Lucernas accendunt illis, et quidem multas, ex quibus nullam videro pensant; sunt autem sicut trabes in domo.

19. Corda vero eorum dicunt aliis serpentes qui de terra sunt, dum comedunt eos, et vestimentum ipsorum, et non sentiunt.

20. Nigrae sunt facies eorum a fumo qui in domo fit.

21. Supra eorum aera et supra caput eorum volant noctur, et hirundines, et aves etiam similiter et catte.

22. Unde sciatis quia non sunt dii; ne ergo timeveritis eos.

23. Aurum etiam quod habent ad speciem est; nisi aliter extiterit eriguum, non falsabitur; neque enim dum confendantur, sentiuntur.

24. Ex omni pretio equita sunt, in quibus spiritus non inest ipsis.

25. *Isque pedibus, in humeris portantur, delictantes iniquitatem suam hominibus; confandantur etiam qui colunt ea.*

26. *Propterea si exciderint in terram, a semetipsis non conseruant; neque si quis eum staterit rectum, per semetipsum stabit; sed sicut mortuis munera sua illis apponuntur.*

27. *Hostias illorum vendunt sacerdotes ipsorum, et abotantur; similiter et mulieres eorum decerpunt neque infirmo, neque mendicanti, aliquid imperant.*

28. *De sacrificiis eorum forte et monestrate contingunt. Sciennes itaque ex his qui non sunt dii, ne timeatis eos.*

29. *Unde enim vocatur dii? quia mulieres apponunt diis argenteis, et aureis, et ligneis;*

30. *Et in domibus eorum sacerdotes sedet habentes tunicas scissas, et capite et herbam rasam, quorum capita nuda sunt.*

31. *Regunt autem clamantes contra deos suos sicut in coma mortui.*

32. *Vestimenta eorum auferunt sacerdotes, et vestiunt uteros suas et filios suos.*

33. *Neque si quid mali patiuntur ab aliquo, neque si quid boni, poterunt redimere; neque regem constituere possunt, neque auferre.*

34. *Similiter neque dare divitias possunt, neque malum retribuere. Si quis illis votum voverit et non reddiderit, neque hoc requirunt.*

35. *Hominem a morte non liberant, neque infirmum a potentiori eripiunt.*

36. *Hominem caecum ad visum non restitunt, de necessitate hominem non liberant.*

37. *Viduae non miserebuntur, neque orphanis beneficient.*

38. *Lapidibus de monte similes sunt dii illorum; ligni, et lapidei, et auri, et argentei; qui autem colunt ea confundentur.*

39. *Quomodo ergo estimandum est aut dicendum illos esse deos?*

40. *Adhuc enim ipsi Chaldeis non honorantibus ea; qui eum adierint, nuntum non posse loqui, offerant illud ad Bel, postalantes ab eo loqui;*

41. *Quasi possint sentire qui non habent motum! Et ipsi, cum intellexerint,*

relinquunt ex sensum enim non habent ipsi dii illorum.

42. *Mulieres autem circumdate funibus in visis sedent, succedentes ossa olivaram;*

43. *Cum autem aliqua ex ipsis attracta ab aliquo transiente dormierit cum eo, proxime sua exprobrat quod ea non sit digna habita, sicut ipsa, neque funis ejus diruptus, sicut.*

44. *Omnia autem quae illis fiunt, falsa sunt; quomodo estimandum aut dicendum est illos esse deos?*

45. *A fabricis autem et ab aurificibus facta sunt; nihil aliud erunt, nisi id quod voluit esse sacerdos.*

46. *Artifices etiam ipsi, qui ea faciunt, non sunt molli temperis; numquid ergo possunt ea, quae fabricata sunt ab ipsis, esse dii?*

47. *Reliquerunt autem falsa et opprobriam postea futuris.*

48. *Nam cum supervenerit illis praedium e. mala, cogitant sacerdotes apud se ubi se abscondant cum illis.*

49. *Quomodo ergo sentiri debeant quoniam dii sunt, qui nec de bello se liberant, neque de malis se eripiunt?*

50. *Nam cum sunt lignea, inaurata et inargentata, sicutur postea quia falsa sunt ab universis gentibus et regionibus; quae manifesta sunt quia non sunt dii, sed opera manuum hominum, et nullum Dei opus cum illis;*

51. *Unde ergo notum est quia non sunt dii, sed opera manuum hominum, et nullum Dei opus in ipsis est.*

52. *Regem regionis non suscitant, neque pluviam hominibus dant.*

53. *Judicium quoque non discernant, neque regiones liberant ab injuria, quia nihil possunt, sicut corniculae inter medium caeli et terra.*

54. *Benim cum incidit ignis in domum dorum ligneorum, argenteorum et aurorum, sacerdotes quidem ipsorum fugient, et liberabuntur; ipsi vero, sicut trabes in medio comburentur.*

55. *Regi autem et bello non resistant, quomodo ergo estimandum est aut recipiendum quia dii sunt?*

56. *Non a furibus, neque a latronibus se liberant dii ligni, et lapidei, et inaurati, et inargentati; quibus hi, qui furiores sunt,*

57. *Aurum et argentum et vestimentum quo operi sunt, auferunt illis, et abibunt, nec sibi auxilium ferent.*

1 Jer. 25, 9.

2 Isa. 41, 10.

1 Isa. 40, 7.

58. Itaque melius est esse regem ostentantem virtutum suam, aut vas in domo utile, in quo gloriantur qui possident illud, vel osium in domo, quod custodit quæ in fossa sunt, quam falsi dñi.

59. Sol quoties ex tuis ad sidera, cum tint splendida et emissa ac utilitates, ubi dicitur;

60. Similiter et fulgur cum apparuerit, perspicuum est: ipsidum autem et spiritus in omni regione spirat;

61. Et nubes, quibus cum imperator fuerit a Deo parambulare universum orbem, percipiunt quod imperatum est eis;

62. Ignis etiam missus desuper, ut consumat montes et silvas, facit quod preceptum est ei; hæc autem neque speculabatur, neque virtutibus, ut eorum similia sunt.

63. Unde neque existimandum est, neque dicendum illos esse deos, quando non possunt neque iudicium iudicare, neque quidquam facere hominibus.

64. Scientes itaque quia non sunt dñi, ne ergo timeant eos.

65. Neque enim regibus malevolent, neque benedicit.

66. Signa etiam in celo gentibus non ostendunt; neque ut sol lucebat, neque illuminabantur luna.

67. Bestiæ moliores sunt illis, qui possunt fugere sub tectum, ac prodesse sibi.

68. Nullo itaque modo nobis est manifestum quia sunt dñi; propter quod ne timeatis eos;

69. Nam sicut in enumerario formidat nihil custodit, ita sunt dñi illorum lingue, et argenti, et aurati.

70. Eodem modo et in heris spina alba, supra quam omnis avis sedet; immittit et mortuo projecto in tenebris, similes sunt dñi illorum lingue, et aurati, et inargenti.

71. A purpura quoque et murice, que supra illos tineant, scietis itaque quia non sunt dñi; ipsi etiam postremo comedantur, et erunt opprobrium in regione.

72. Mellior est homo iustus qui non habet simalacra, nam erit longe ab opprobriis.

PROPHETIA EZECHIELIS.

CAPUT I.

Tempus et locus quibus Ezechiel ostensus sunt visiones Dei: nempe in medio igne similitudo quatuor animalium que describantur, similiter et rotarum, firmamenti, throni, et hominis in throno sedentis, igne circumdati.

1. Et factum est in trigesimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum iuxta fluvium Chobar, aperti sunt celi, et vidi visiones Dei.

2. In quinta mensis, ipso est annus quintus transmigracionis regis Joachim.

3. Factum est verbum Domini ad Eze-

chielem, filium Bazi, sacerdotem, in terra Chaldeorum, secus flumen Chobar; et facta est super eum visio manus Domini.

4. Et vidi, et ecce ventus turbidus veniebat ab aquilone, et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu ejus; et de medio ejus, quasi species electri, id est, de medio ignis;

5. Et in medio ejus similitudo quatuor animalium; et hic aspectus eorum, similitudo hominis in eis.

6. Quatuor facies uni, et quatuor pedes uni.

7. Pedes eorum, pedes recti, et planta pedis eorum, quasi planta pedis viri; et scintille, quasi aspectus arborum castis.

8. Et manus hominis sub pennis eorum, in quatuor partibus; et facies et pedes per quatuor partes habebant.

9. Interea erant pennis eorum aliter ad alterum; non revertebantur cum incederent, sed unumquodque ante se habebat, sed unumquodque ante se habebat, sed unumquodque ante se habebat.

10. Similitudo autem vultus eorum, facies hominis, et facies leonis a dextera ipsorum quatuor, facies autem hominis a sinistra ipsorum quatuor, et facies aquilæ desuper ipsorum quatuor.

11. Facies eorum et pedes eorum exte-rius desuper; due pennis singulorum iungebantur, et due tegebant corpora eorum.

12. Et unumquodque eorum eorum facies sui ambulabat; ubi erat impetus spiritus, illic gradiebantur, nec revertentur cum ambularent.

13. Et similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum; hæc erat visio discurrens in medio animalium, splendor ignis, et de igne fulgur egrediens.

14. Et animalia ibant et revertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis.

15. Cumque aspicerem animalia, apparuit rota una super terram iuxta animam, habens quatuor facies.

16. Et aspectus rotarum et opus earum quasi visio maris; et una similitudo ipsorum quatuor; et aspectus earum et opera quasi sit rota in medio rotæ.

17. Per quatuor partes earum euntes ibant, et non revertebantur cum ambularent.

18. Statera quoque erat rotis, et altitudo, et horribilis aspectus; et totum corpus oculis plenum in circuitu ipsarum quatuor.

19. Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter et rotæ iuxta eas; et cum decernerent animalia de terra, elevabantur simul et rotæ.

20. Quocumque ibat spiritus, illic ante spiritum, et rotæ pariter elevabantur sequentes eum, spiritus enim vitæ erat in rotis.

21. Cum autibus ibant, et cum stantibus stabant; et cum elevatis a terra, pariter elevabantur et rotæ sequentes eam, quia spiritus vitæ erat in rotis.

22. Et similitudo super capita animalium firmamenti, quasi aspectus crystalli

horribilis, et extanti super capita eorum desuper.

23. Sub firmamento autem pennis eorum recte alterius ad alterum; unumquodque duabus aliis velabat corpus suum, et alterum similiter velabat.

24. Et audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei; cum ambularent, quasi sonus erat multitudinis ut sonus castrorum; cumque starent, demittebantur pennis eorum;

25. Nam cum fieret vis super firmamentum quod erat super caput eorum, stabant, et submitebantur alas suas.

26. Et super firmamentum, quod erat imminebat capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni; et super similitudinem throni similitudo quasi aspectus hominis desuper.

27. Et vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus ejus per circuitum; a lumbis ejus et desuper, et a lumbis ejus usque dorsum, vidi quasi speciem ignis ardentis in circuitu.

28. Velut aspectum arcus cum fuerit in nube in die pluviae; hæc erat aspectus splendoris per gyrum.

CAPUT II.

Roboratur propheta exterritus, ut intrepide arguat rebelles filios Israel, si quo modo tandem ab inveteratis peccatis desistant; et laborat considero librum scriptum intus et foris, in quo erant lamentationes, et carmen, et vox.

1. Hæc visio similitudinis gloriæ Domini; et vidi, et cecidi in faciem meam, et audivi vocem loquentis, et dixit ad me: Fili hominis, sta super pedes tuos, et loquar tecum.

2. Et ingressus est in me spiritus, postquam locutus est mihi, et stitit me supra pedes meos; et audivi loquentem ad me.

Et dicentem: Fili hominis, mitte ego te ad filios Israel, ad gentes apostatras, quosque recesserunt a me; ipsi et patres eorum prevaricati sunt pactum meum, usque ad diem hæc.

4. Et filii dura facie et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus;

5. Si forte vel ipsi audiant, et si forte quiescant; quoniam domus exasperans est; et scient quia propheta fuerit in me die eorum.

¹ Inf. 9, 23 et 10, 30 et 42, 2.

¹ Inf. 10, 12.